

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119227349
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119227349.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej B. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., P. O. XXXX/X, o zaplatenie 701,67 EUR s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno, č. k. 9Csp/16/2020-169 zo dňa 10. 11. 2020 takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a .**
- II. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**
- III. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil zamietol žalobu, doručенú súdu 06. 02. 2019, ktorou sa žalobca domáhal , pôvodne v upomínacom konaní sp. zn. 4Up/139/2019, zaplatenia sumy 701,67 EUR s 8 % ročným úrokom z omeškania od 21. 06. 2018 do zaplatenia. Platobný rozkaz bol zrušený, pretože sa ho žalovanej nepodarilo doručiť. Žalobca po začatí konania a pred doručením žaloby protistrane oznámil, že si uplatňuje úrok z omeškania 5 % ročne.

2.1. Žalobca nadobudol pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 06. 2018 od Poštovej banky, a. s. Poštová banka, a. s. uzavrela so žalovanou dňa 13. 10. 2014 zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej tento právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná čerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 1.000 EUR a uhradila sumu 298,33 EUR. Neplnila zmluvné podmienky a dohodnuté splátky, preto Poštová banka podaním z 15. 02. 2016 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi čerpanými peňažnými prostriedkami a úhradami žalovanej. Úrok z omeškania žalobca uplatnil odo dňa účinnosti postúpenia pohľadávky.

2.2. Žalobca uviedol, že ku dňu podania žaloby na súde premlčacia doba neuplynula a začiatok jej plynutia nemožno odvodzovať od prvej neuhradenej splátky. Taký výklad by bol v rozpore so zákonom a logikou, pretože by práve dlžník porušením povinnosti určoval začiatok plynutia premlčacej doby a došlo by k skráteniu premlčacej doby, pretože veriteľ musí pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti dodržať zákonom stanovené lehoty.

3.1. Okresný súd zistil, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a. s. ako veriteľ uzavrel so žalovanou ako dlžníkom Zmluvu o úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXX zo dňa 13. 04. 2014, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.000 EUR, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť v celkovej čiastke

1.431,44 EUR, v 36 mesačných splátkach po 41EUR, splatných k 25. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky do 25. 11. 2014 a dátumom konečnej splatnosti úveru 25. 10. 2017. V zmluve bola uvedená úroková sadzba 25,12 % ročne, hodnota RPMN 28,21 % a priemerná RPMN 44,06 %.

3.2. Právny predchodca žalobcu výzvou z 18. 01. 2016 upozornil žalovanú na podstatné porušenie zmluvy o úver tým, že napriek predchádzajúcej upomienke neuhradila splatné záväzky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti zo zmluvy o úvere vo výške 286,82 EUR, z toho omeškané splátky 275,67 EUR a v prípade, ak nedôjde k úhrade v lehote 15 dní, pristúpi banka k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Upozornenie bolo dané na poštovú prepravu 19. 01. 2016. Nasledovnou výzvou zo dňa 15. 02. 2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že ku dňu 15. 02. 2016 sa úverová pohľadávka stala predčasne splatnou v celom rozsahu a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy 1.034,81 EUR.

3.3. Podľa listiny - aktuálny stav úveru ku dňu 29. 06. 2018 veriteľ evidoval splátky po lehote splatnosti od 25. 04. 2015 a zaplatené splátky do 16. 09. 2015 predstavovali sumu 333,33 EUR.

3.4. Pôvodný veriteľ Poštová banka, a. s. oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky podaním z 04. 07. 2018 a dňa 20. 08. 2018 uzavrela so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávok č. Y.XXX, ktorou došlo k postúpeniu žalobou vymáhanej pohľadávky.

4.1. Okresný súd vzhľadom na to, že žalobou uplatnený nárok vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, prihliadol v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka na premlčanie nároku z úradnej povinnosti bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľavala a premlčanie posudzoval podľa právnej úpravy Občianskeho zákonníka.

4.2. Vyzval žalobcu, aby uviedol, pre ktorú nezaplatenú splátku sa stal splatným celý dlh, na čo žalobca uviedol, že listom jeho právneho predchodcu z 15. 02. 2016 došlo najskôr k začatiu plynutia premlčacej doby a začiatok plynutia nemožno odvodzovať od prvej neuhradenej splátky (ďalej viď vyššie bod 2.2).

4.3. Okresný súd vyvodil z výzvy na splnenie dlžnej časti úveru zo dňa 18. 01. 2016, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou časti splátky za mesiac 06/2015 a ďalej šiestich splátok od 07/2015 do 12/2015 a teda nebola riadne a včas zaplatená celá splátka splatná 25. 06. 2015. Žalovaná uvedené splátky nezaplatila a právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 15. 02. 2016. Premlčacia doba však nezačala plynúť od zosplatenia, ale od zročnosti nesplatennej splátky.

4.4. Vzhľadom na právnu úpravu § 53 ods. 9, § 565 a § 103 Občianskeho zákonníka okresný súd vyvodil, že podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti ohľadom dlžných splátok boli splnené pre splátku splatnú najneskôr 25. 10. 2015, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvalo, pričom išlo o splátku, ktorá zosplatenie vyvolala. Odvtedy začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula 25. 10. 2018 a žaloba bola podaná po jej uplynutí 06. 02. 2019. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada, nie od momentu predčasného zosplatenia.

5.1. Okresný súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) CSP, pretože išlo o vec jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu neprevyšuje 1.000 EUR.

5.2. Na právne posúdenie uviedol § 1ods. 2, § 2 zák. č. 129/2010 Z. z., § 52, § 53 ods. 9, § 565, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 54a Občianskeho zákonníka.

5.3. O náhrade trov rozhodol s prihliadnutím na to, že žalovaná bola podľa § 255 ods. 1 CSP v konaní úspešná, ale žiadne trovy v konaní jej nevznikli, preto jej náhradu trov od žalobcu nepriznal.

6.1. Žalobca podal včas odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie a porušenie práva na spravodlivý proces. Okresný súd prihliadol na premlčanie s použitím § 54a Občianskeho zákonníka a s aplikáciou tohto ustanovenia nesúhlasil aj z dôvodu, že ku dňu vydania rozhodnutia bolo na Ústavnom súde Slovenskej republiky konanie o jeho nesúlade s Ústavou Slovenskej republiky. Správne mal okresný súd konanie prerušiť do rozhodnutia Ústavného súdu. Žalobca namietal, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.2. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, alebo aby odvolací súd konanie prerušil do doby, kým sa rozhodne o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR.

7. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

9.1. Podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) návrh na začatie konania.

9.2. Podľa § 54a veta prvá Občianskeho zákonníka, ktorý bol doplnený zákonom č. 343/2018 Z. z. účinným od 05. 12. 2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť.

10.1. Odvolací súd poukazuje na svoje predošlé rozhodnutie sp. zn. 16CoCsp/45/202-213 z 18. 03. 2021, v ktorom posudzoval odvolanie toto istého žalobcu v obdobnej veci. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia odvolací súd uviedol, že účelom právnej úpravy § 54a Občianskeho zákonníka bolo, aby sa subjektívne majetkové práva zo spotrebiteľskej zmluvy po uplynutí premlčacej doby dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov, z povahy ktorých vyplýva, že ich nemožno vymáhať a bez ohľadu na to, že uvedené ustanovenie stiera rozdiel medzi premlčaním a preklúziou, súd by mal prihliadať na premlčanie uplatňovanej pohľadávky ex offo. Právna úprava sa vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa, aj na dodávateľa, v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov (ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka) s Ústavou SR, a teda nie je dôvod na prerušenie konania, ako to navrhoval odvolateľ.

10.2. Z uvedených dôvodov odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania aj v teraz posudzovanej veci zamietol.

11.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym posúdením napadnutého rozsudku okresného súdu. Okresný súd rozhodol správne o premlčaní práva žalobcu, a to podľa § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11.2. Premlčacia doba však nezačala plynúť od zosplatnenia, ale od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada aj s prihliadnutím na právnu úpravu § 53 ods. 9, § 565 a § 103 Občianskeho zákonníka. Z toho okresný súd správne vyvodil, že podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti ohľadom dlžných splátok boli splnené pre splátku splatnú najneskôr 25. 10. 2015, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvalo, pričom ide o splátku, ktorá zosplatnenie vyvolala. Od splatnosti tejto splátky začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula 25. 10. 2018 a žaloba bola podaná až 06. 02. 2019 po uplynutí premlčacej doby .

12.1. Odvolací súd dodáva, že skutkové závery okresného súdu o premlčaní peňažného plnenia zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, v ktorej bolo dohodnuté plnenie v splátkach, podporuje aj obsah výzvy právneho predchodcu žalobcu zo dňa 18. 01. 2016, v ktorom upozornil žalovanú na podstatné porušenie zmluvy o úver tým, že napriek predchádzajúcej upomienke neuhradila splatné záväzky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. Pokiaľ veriteľ bezprostredne potom 15. 02. 2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť, bolo na ňom, či a kedy pristúpil k uplatneniu práva. Neobstojí preto výklad žalobcu, že dlžník porušením povinnosti určoval začiatok plynutia premlčacej doby a došlo by k jej skráteniu.

12. 2. Zosplatnením celého dlhu veriteľ upúšťa od dohody s dlžníkom o splatnosti jednotlivých splátok. Zročnosť celého dlhu má za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky. Uvedené zodpovedá posúdeniu premlčania podľa § 103, veta druhá Občianskeho zákonníka z hľadiska počiatku behu premlčania „odo dňa zročnosti nesplnenej splátky“, pretože predošlé splátky (pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) sú už splatné. Nejde teda ani o posunutie začiatku plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok, pretože pre každú z predchádzajúcich splátok už tak či tak plynie premlčacia doba a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa týka iba tých splátok úveru, ktoré dovtedy neboli splatné.

12.3. Pri vymáhaní plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy je na ochranu spotrebiteľa aj počítanie premlčania s prihliadnutím na to, že žalobcovi, ani jeho právneho predchodcu, ako osobám vystupujúcim v právnom vzťahu z pozície dodávateľa a podnikateľa nič nebránilo konať tak, aby bolo ich právo včas uplatnené na súde.

13. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná v zmysle § 255 ods. 1 CSP ale v odvolacom konaní jej žiadne trovy nevznikli, a preto ich náhradu odvolací súd nepriznal.

14. Rozsudok vo výrokoch, ktorými súd prvej inštancie čiastočne zastavil konanie (I. výrok), žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok) a zamietol vzájomnú žalobu (III. výrok) nebol napadnutý odvolaním a v tejto časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

27. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).